

राज्यात कमी पर्जन्यमान असलेल्या तालुक्यांमध्ये कृषीपंपासाठी १२ तासांचा श्री फेज वीज पुरवठा उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१५/ऊर्जा-५

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : ०७ सप्टेंबर, २०१७.

प्रस्तावना :-

राज्यात जून, २०१७ पासून पावसाळा सुरू झाल्यानंतर काही जिल्ह्यांमध्ये पावसाचे प्रमाण सरासरीपेक्षा जास्त तर काही जिल्ह्यांमध्ये अद्यापपर्यंत पुरेशा प्रमाणात पाऊस पडलेला नाही. शेतकऱ्यांकडून शेतीची पेरणी झालेली असून पुरेशा पावसाअभावी आलेली पिके करपून जाण्याची शक्यता निर्माण झालेली आहे. पुरेशा पावसाअभावी शेतातील उभी पिके नष्ट झाल्यास राज्यात अभूतपूर्व धान्य व चारा टंचाई निर्माण होण्याची शक्यता आहे. एकूण टंचाईची नुकसान भरपाई व अतिरिक्त वीज पुरवठ्याकरीता महावितरण कंपनीस द्यावयाचे अनुदान याची तुलना केल्यास सदर अनुदानापेक्षा अधिक पटीने टंचाईवर खर्च करावा लागेल. त्याकरिता ज्या जिल्ह्यांमध्ये अशी परिस्थिती उद्भवेल त्याठिकाणी कृषीपंपांकरिता नेहमीच्या ८ ते १० तासांऐवजी १२ तास श्री फेज वीज पुरवठा करण्यासाठी जिल्हा पातळीवर मा.पालकमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठीत करून त्या समितीमध्ये जिल्हाधिकारी, जिल्हा कृषि अधिकारी, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेचे वरिष्ठ वैज्ञानिक व महावितरणचे संबंधित अधीक्षक अभियंता यांचा समावेश करून सदर समिती निर्देश देईल त्या प्रमाणे महावितरण कंपनीकडून कृषीपंपासाठी जादा वीजेचा पुरवठा करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. तो प्रस्ताव दि. २३ ऑगस्ट, २०१७ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत सादर करण्यात आला.

शासन निर्णय :-

१. जिल्ह्यामध्ये पुरेशा पावसाअभावी उभ्या पिकांचे नुकसान होऊ नये म्हणून कृषीपंपांसाठी अतिरिक्त वीज पुरवठा करण्यासाठी विचाराधीन प्रस्तावाबाबत मंत्रिमंडळ बैठकीत झालेल्या धोरणात्मक निर्णयास अनुसरून या प्रयोजनार्थ, राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा पातळीवर मा.पालकमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठित करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. सदर समितीमध्ये जिल्हाधिकारी, जिल्हा कृषि अधिकारी, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेचे वरिष्ठ वैज्ञानिक व महावितरण कंपनीचे संबंधित अधीक्षक अभियंता यांचा समावेश करण्यात यावा. प्रत्येक जिल्ह्यात याप्रमाणे समिती गठीत करण्याबाबतचे रीतसर आदेश संबंधित जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत काढण्यात यावेत.

२. संबंधित जिल्ह्याचे भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेचे वरिष्ठ वैज्ञानिक व जिल्हा कृषी अधिकारी खालील बाबींची तपासणी करून आवश्यकतेनुसार माहिती उपरोक्त समितीस सादर करतील -

- (१) भूजलाचा साठा : विहीर / बोअरवेल (Well / bore well)
- (२) भूपृष्ठावरील जलसाठा : (१) लघु पाटबंधारे प्रकल्प (Minor Irrigation Project)
(Surface storage) (२) मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प (Medium Irrigation Project)
(३) मोठे पाटबंधारे प्रकल्प (Major Irrigation Project)
(४) ज्या महसुली मंडळामध्ये २५% पेक्षा कमी पाऊस पडलेला आहे व ज्या महसुली मंडळामध्ये पावसाचा खंड चार आठवड्यापेक्षा जास्त आहे अशा क्षेत्राची माहिती.
(५) कृषीपंपाच्या पाण्याच्या अधिक उपश्यामुळे स्थानिक ठिकाणी पिण्याच्या पाण्याची कमतरता भासणार नाही.
(६) भूजलाचा स्रोत - गडद/राखाडी पाणलोट क्षेत्रामध्ये (Dark/Gray watershed) मध्ये नसावा.

३. सदर समितीस, शासनाने ठरवून दिलेले उपरोक्त निकष परिपूर्ण होत असल्याची खातरजमा झाल्यानंतरच ८ तासांऐवजी १२ तास श्री फेज वीज पुरवठा करण्याबाबत शिफारस करण्याचे अधिकार असतील. सदर समिती जिल्ह्यातील पर्जन्यमान व पिक परिस्थिती व उपरोक्त निकषानुसार, जिल्ह्यामध्ये निश्चित केलेल्या तालुक्यात / भागात कृषीपंपांना नेहमीच्या दररोज ८ ते १० तासांऐवजी १२ तास श्री फेज वीज पुरवठा आवश्यकतेनुसार देण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत महावितरण कंपनीस लेखी आदेश देईल.

४. वरीलप्रमाणे १२ तास श्री फेज वीज पुरवठा करण्यासाठी आवश्यक परवानगी मिळण्याकरिता महावितरण कंपनीने महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाकडे रितसर प्रस्ताव सादर करावा.

५. सदरचा वाढीव वीजपुरवठा करण्याची अंमलबजावणी शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१७ पर्यंतच्या कालावधीत करण्यात यावी.

६. वरीलप्रमाणे १२ तास श्री फेज वीजपुरवठा करीत असतांना प्रत्यक्ष उपलब्ध केलेल्या वीजेची नोंद घेऊन अनुदानाची मागणी महावितरण कंपनीने शासनाकडे करावी. सदरची मागणी करतांना महावितरण कंपनीने फीडरनिहाय वीजपुरवठ्याचा तपशील (feederwise pre & post data) शासनास सादर करणे आवश्यक राहिल. सदर कालावधीतील पुरवठा करण्यात येणाऱ्या वीजेची नोंद महावितरणच्या मुख्यालयात घेण्यात येईल तसेच त्याकरिता मोबाईल ॲपचा उपयोग करण्यात येईल व वरिष्ठ पातळीवरील स्वतंत्र अधिकारी नियुक्त करून त्यांचा ताळेबंद ठेवण्यात येईल.

७. सदर वाढीव वीज पुरवठ्यासाठी महावितरण कंपनीस येणाऱ्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी शासनाकडून महावितरण कंपनीस आवश्यक रक्कम अनुदान स्वरूपात देण्यात येईल.

८. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांचा अनौ.संदर्भ क्र.१९१/१७/व्यय१६ दिनांक ०६.०९.२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०१७०९०७१३०८४९६६१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(भि. य.मंता)
शासनाचे उप सचिव

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
- ३) मा. मंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.पालक मंत्री (सर्व जिल्हे)
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ६) मा. राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव
- ७) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ११) सचिव, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, सेंटर नं. १, १३वा मजला, कफ परेड, मुंबई ०५.
- १२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१
- १३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१
- १४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज पारेषण कंपनी, प्रकाशगंगा, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१
- १५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर
- १६) महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई
- १७) सर्व विभागीय आयुक्त
- १८) सर्व जिल्हाधिकारी
- १९) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २०) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २१) अवर सचिव (ऊर्जा-३), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) सर्व जिल्हा कृषि अधिकारी
- २३) जिल्हास्तरीय वरिष्ठ वैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा.
- २४) कक्ष अधिकारी, (अर्थसंकल्प/व्यय-१६), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २५) निवड नस्ती (ऊर्जा-५), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २६) ऊर्जा विभागातील सर्व कार्यासने.